

บันทึกการประชุม

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาฯ ของรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ครั้งที่ ๘/๒๕๖๐

วันอังคารที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ณ ห้องประชุมกรรมการ หมายเลข ๓๐๗ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

กรรมการวิสามัญ ผู้มาประชุม คือ

๑. พลเรือเอก วัลลภ เกิดผล	ประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๒. นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๓. พลตำรวจเอก พงศพัศ พงษ์เจริญ	ไมซ์คณะกรรมการวิสามัญ
๔. พลตรี Jarvis อารีราชการณ์	กรรมการวิสามัญและประธานที่ปรึกษา
๕. นายนรธิศ สิงหเสนี	กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
๖. คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี	กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
๗. นายอิสระ วงศ์ศุลกิจ	กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
๘. นายเจริญศักดิ์ ศาลาภิจ	กรรมการวิสามัญ
๙. พลเรือเอก ชุมนุม อาจวงศ์	กรรมการวิสามัญ
๑๐. ศาสตราจารย์ประสิทธิ์ ปิยวัฒนพานิช	กรรมการวิสามัญ
๑๑. นางสาวปิติภาณุจัน ลิทวิเดช	กรรมการวิสามัญ
๑๒. นางกิริมย์ ศรีประเสริฐ	กรรมการวิสามัญ
๑๓. พลเอก ศุกรัตน พัฒนาวิสุทธิ์	กรรมการวิสามัญ
๑๔. พลเอก สุชาติ หนองบัว	กรรมการวิสามัญ
๑๕. นายสุรินทร์ ชลพัฒนา	กรรมการวิสามัญ
๑๖. นางสุวิมล ภูมิสิงหาราช	กรรมการวิสามัญ
๑๗. นายอรรถสิทธิ์ กันมล	กรรมการวิสามัญ
๑๘. พลเอก อักขรา เกิดผล	กรรมการวิสามัญ

กรรมการวิสามัญ ผู้ลาการประชุม คือ

๑. นางจุรี วิจิตรวาทการ	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๒. นายอนุศาสน์ สุวรรณมงคล	เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๓. นางกาญจนा ภัทรโขค	กรรมการวิสามัญ
๔. พลเรือเอก พลวัฒน์ สีโรdon	กรรมการวิสามัญ

๕. นายมณฑีร บุญดัน
๖. พลโท ศิริชัย เทศนา

กรรมการวิสามัญ
กรรมการวิสามัญ

ผู้เข้าร่วมประชุม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นายนันทน์ จันทร์ชาโลธร
๒. นางสาวจรายพร พงศ์เสรีกุล

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

กรมองค์กรระหว่างประเทศ

- นางสาวสุพัตรา เอื้ออารีย์

นักการทูตชำนาญการ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑. นายภาณุวัฒน์ ทองสุข
๒. นายเอกลักษณ์ ภูมิศาสตร์

นิติกรชำนาญการพิเศษ
นิติกรปฏิบัติการ

สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา สำนักกำกับและตรวจสอบ

๑. นายกฤษณะ ยอดสุวรรณ
๒. นางสาวสุนันท尼 สันนิชี

วิทยากรปฏิบัติการ
วิทยากรปฏิบัติการ

ผู้ช่วยดำเนินงานสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑. นายนอก ปราโมทย์ วงศ์ทอง
๒. พันเอกหญิง รัตนา ลีมารีชธรรม
๓. เรือเอก ไฟโรจน์ คงทวี
๔. นายวุทธา เจริญศิริ
๕. สิบตรี วรรธนัย สงวนแสง
๖. นายวงศกร ภู่ทอง
๗. นายนันทนฤทธิ์ ม่วงทอง

ผู้ช่วยดำเนินงานของ พลเรือเอก ชุมนุ่ม อาจันช์
ผู้ช่วยดำเนินงานของ พลเอก สุชาติ หนองบัว
ผู้ช่วยดำเนินงานของ พลเรือเอก วัลลภ กีดผล
ผู้ช่วยดำเนินงานของ พลตรี Jarvis อารีราชการรัตน์
ผู้ช่วยดำเนินงานของ พลเอกศุภรัตน์ พัฒนาสุทธิ
ผู้ช่วยดำเนินงานของ คุณหญิงทรงสุดา ยอดมนี
ผู้ช่วยดำเนินงานของ นายอิสรະ วงศ์คลกิจ

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ ตามข้อบังคับการประชุมสภาฯนิติบัญญัติแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘๑ วรรคสาม คือ

- นางแจ่มจรัส มงคลนำ

นิติกรปฏิบัติการ

กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๕

เริ่มการประชุมเวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการวิสามัญมาครบองค์ประชุมแล้ว พลเรือเอก วัลลภ กีดผล ประธาน
คณะกรรมการวิสามัญ ได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม
สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

- ประธานคณะกรรมการวิสามัญแจ้งต่อที่ประชุมว่าอาจมีกำหนดประชุมเพิ่มเติม
ทั้งนี้เนื่องจากมีหลายมาตราที่ยังรอการพิจารณาและเพื่อให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญฉบับนี้เกิดความรอบคอบ

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

- เลื่อนรับรองบันทึกการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐
และครั้งที่ ๗ วันจันทร์ที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิ
มนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. โดยพิจารณาเรียงลำดับรายมาตราที่รอการพิจารณา สรุปผลการ
พิจารณาได้ดังนี้

มาตรา ๔

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นอภิปราย

นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ กรรมการวิสามัญ ขอแก้ไขเพิ่มเติมคำนิยามคำว่า “สิทธิมนุษยชน”
เป็นดังนี้

“สิทธิมนุษยชน” หมายความว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค
ของบุคคล นิติบุคคล ให้สัมพัทธ์กับสิทธิอิสระของตนและสิทธิของคนอื่น ตามที่ได้รับการรับรอง
ตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีและพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตามตามที่ได้รับการรับรอง
หรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมายไทย”

โดยให้ความเห็นว่าถ้าย้ายข้อความจะทำให้เกิดความซัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยใช้หลักรัฐธรรมนูญ
เป็นหลักคุณไว้ทั้งหมด ตามที่ปรากฏในมาตรา ๔ ของรัฐธรรมนูญปี ๒๕๖๐ ซึ่งจะทำให้มีเนื้อหา
ที่ครอบคลุมและจะทำให้มีการตีความที่คลาดเคลื่อน คือ เมื่อมีการลงนามในพันธสัญญาต่าง ๆ แล้ว
ก็สามารถเรียกร้องให้ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขในพันธสัญญาได้โดยเนื่องจากรัฐธรรมนูญถือเป็นกรอบ
ที่เกิดขึ้นก่อนแล้ว

แต่ถ้าใช้ถ้อยคำเดิมตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จะต้องมี
กระบวนการทากฎหมายรองรับก่อน ถึงจะมีการเรียกร้องให้ปฏิบัติตามพันธสัญญาต่าง ๆ ซึ่งปัจจุบัน
พบว่ามีการเรียกร้องให้ปฏิบัติตามพันธสัญญา ก่อนที่จะมีกฎหมายไทยรองรับ กรณีตัวอย่าง เช่น
ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย พ.ศ.
ที่มีการเรียกร้องให้ปฏิบัติตามพันธสัญญาต่าง ๆ ทั้งที่กฎหมายไทยยังไม่มีการประกาศใช้ ซึ่งความเป็น
จริงควรจะมีขั้นตอนการรับรองในพันธสัญญา การสร้างกฎหมายรองรับ และการเรียกร้องให้ปฏิบัติ

ตามพันธสัญญา อีกทั้ง เป็นการสอดรับกับร่างมาตรา ๒๕ วรรคสอง ความว่า “ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามและบริบทของสังคมไทยเป็นสำคัญด้วย”

นายอรรถสิทธิ์ กันมล กรรมการวิสามัญ ให้ข้อสังเกตต่อที่ประชุมว่าในร่างเดิม ที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) เสนอมีหลักการและได้เขียนแยกเป็น ๒ กรณี คือ ๑) คุ้มครอง ตามกฎหมายไทยและบรรดาที่รัฐธรรมนูญคุ้มครอง ๒) ที่เป็นหนังสือสัญญาซึ่งจะมี ๒ องค์ประกอบ คือ เป็นภาคี และมีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตาม ซึ่งในการจะปฏิบัติตามหรือไม่นั้นตามลักษณะของกฎหมายของไทย คือ ถ้าจะรับมาปฏิบัติจะต้องตรากฎหมายภายในก่อน เพราะฉะนั้นตามร่างเดิมที่ กรธ. เสนอนั้น ก็มีความครอบคลุมและเกิดความเข้าใจได้ว่าแบ่งออกเป็น ๒ กรณี

อย่างไรก็ตาม ถ้าปรับร่างตามที่เสนอข้างต้นความหมายของคำว่าสิทธิมนุษยชนจะแคบลง เพราะทั้งหมดสุดท้ายแล้วก็ต้องถูกรับรองและคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายไทย เพราะประโยชน์สุดท้าย ถ้ามีการย้ายที่ ส่วนขยายจะไปขยายความข้างหน้าทั้งหมด คือ ทั้งกรณีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ กับหนังสือสัญญาทั้งหมด ห้ายที่สุดจะถือเป็นสิทธิมนุษยชนตามนิยามนี้ได้ก็ต่อเมื่อมีกฎหมายภายในครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว

นางภิรมย์ ศรีประเสริฐ กรรมการวิสามัญ ได้ให้ความเห็นต่อที่ประชุมว่าตามกฎหมายไทย สนธิสัญญาหรือติกะห่วงประเทศจะไม่มีผลให้หน่วยงานต้องปฏิบัติตามโดยตรง ถ้า กสม. จะวินิจฉัยว่าจะเมิดหรือไม่นั้นจะดูว่าเป็นสิทธิที่รับรองไว้ตามรัฐธรรมนูญหรือตามกฎหมายไทย แต่ในกรณีที่เป็นสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นพันธกรณีจะบอกให้หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติตามโดยที่ยังไม่มีกฎหมายไทยรองรับไม่ได้ แต่ กสม. อาจจะเสนอแนะไปยังรัฐบาลว่าควรจะมีการตรากฎหมายเพื่อนำสูตรการตามที่ประเทศไทยเป็นพันธกรณี

จึงเห็นว่ามาตรา ๔ ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้สอดคล้องกับ มาตรา ๓ ของพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และเห็นว่าไม่มีปัญหาในทางปฏิบัติ

จากนั้นกรรมการวิสามัญหลายท่านได้ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมโดยให้ความเห็นว่ามาตรา ๔ ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการวิสามัญกำลังพิจารณาอยู่นี้ มีความสมบูรณ์ดีแล้วและเห็นควรให้คงตามร่างเดิม จากนั้น พลเรือเอก วัลลภ เกิดผล ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้หารือต่อที่ประชุมว่า ที่ประชุมเห็นว่าจะให้คงความหมายของนิยามคำว่า “สิทธิมนุษยชน” ในมาตรา ๔ ไว้ตามร่างเดิม หรือที่ประชุมเห็นว่าจะให้แก้ไขเพิ่มเติมตามที่ นายเจริญศักดิ์ ศาลาภิจ กรรมการวิสามัญ เสนอไว้

ผลการพิจารณา

ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้คงความหมายของนิยามคำว่า “สิทธิมนุษยชน” ในมาตรา ๔ ไว้ตามร่างเดิม

นายเจริญศักดิ์ ศาลาภิจ กรรมการวิสามัญ ขอสงวนความเห็น

มาตรา ๘

มีการแก้ไข

ประเด็นอภิปราย

๑. ควรเพิ่มผู้ที่มาจากภาคธุรกิจด้วยหรือไม่

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามร่างมาตรา ๘ ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะมาเป็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไว้ทั้ง ๕ ด้านนั้น มีความครอบคลุมอยู่แล้ว โดยส่วนภาคธุรกิจ สามารถเข้ามาได้ตามร่างมาตรา ๘ (๑) หากมีประสบการณ์ในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชน ต่อเนื่องกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี

๒. ตามร่างมาตรา ๘ (๓) เกี่ยวกับคุณสมบัติด้านมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมาย เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่จะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ควรแก้ไขคำว่า “ต่างประเทศ” เป็น “ระหว่างประเทศ” หรือไม่ เพื่อให้จำกัดความไว้เฉพาะกฎหมายระหว่างประเทศ

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า การทำหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) นั้น ควรมีความรู้ทั้งกฎหมายภายในของประเทศต่างๆ และกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนด้วย ดังนั้นการใช้ถ้อยคำว่า “ต่างประเทศ” นั้น มีความหมายที่ครอบคลุมอยู่แล้ว

๓. ควรบัญญัติเรื่องความหลากหลายทางเพศไว้ในร่างมาตรา ๘ นี้หรือไม่

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องการดำเนินถึงความหลากหลายทางเพศนั้น ไม่ใช่เรื่องของคุณสมบัติ ประกอบกับร่างมาตรา ๓ (๓) ในกระบวนการสรรหานั้นได้มีการบัญญัติไว้ให้มีการดำเนินถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชายไว้อยู่แล้ว หากจะพิจารณาเรื่องนี้เห็นควรอ้างพิจารณาเมื่อถึงร่างมาตรา ๓ ซึ่งคณะกรรมการอิทธิพลได้รับการพิจารณาไว้อยู่แล้ว

๔. เรื่องการกำหนดระยะเวลาเกี่ยวกับความรู้ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ ในแต่ละด้านนั้น มีการกำหนดไว้แตกต่างกัน ซึ่งตามที่กำหนดไว้ ได้กำหนดไว้เป็นระยะเวลา ๕ ปี และ ๑๐ ปี และบางกรณีไม่ได้กำหนดไว้ จึงควรแก้ไขเพิ่มเติมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า คุณสมบัติของผู้ที่จะมาเป็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินั้น ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ที่จะยังประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยจะต้องมีประสบการณ์การทำงานอย่างน้อยเป็นระยะเวลา ๑๐ ปี ทั้งนี้ การกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ยังเป็นกำหนดให้คุณสมบัติของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ควรที่จะกำหนดให้มีความสอดคล้องกับคุณสมบัติของผู้ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตัว

ผลการพิจารณา

ที่ประชุมคณะกรรมการอิทธิพลได้มีมติเป็นหลักการว่าจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมความทุกอนุมาตรของร่างมาตรา ๘ เกี่ยวกับระยะเวลาเป็น ๑๐ ปี โดยมอบหมายให้

นายอรรถลิทัช กันกมล กรรมการวิสามัญ ดำเนินการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขถ้อยคำเพื่อเสนอ
ต่อคณะกรรมการวิสามัญคุณครั้งต่อไป

มาตรา ๓๓

การพิจารณา

ประเด็นอภิปราย

๑. ประเด็นการกำหนดสัดส่วนของหญิงและชายในมาตรา ๓๓ (๓)

ประเด็นดังกล่าวที่ประชุมมีการอภิปรายอย่างกว้างขวางโดยมีข้อสรุปว่า ถ้ามีการกำหนดสัดส่วนของหญิงและชายใกล้เคียงกัน อาจจะทำให้เกิดข้อจำกัดในทางปฏิบัติ เช่น ในกรณีที่มีผู้หญิงเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) จำนวน ๕ คน และมีผู้ชายเป็น กสม. จำนวน ๓ คน ในกรณีที่มี กสม. ผู้ชายพ้นจากตำแหน่งไป ๑ คน แล้วต้องมีการสรรหา กสม. มาแทนตำแหน่งดังกล่าว ถ้าการสรรหาครั้งนั้นมีผู้สมัครเข้ารับการสรรหาที่เป็นผู้หญิงมีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะเป็น กสม. มากกว่าผู้สมัครเข้ารับการสรรหาที่เป็นผู้ชาย ก็ไม่สามารถเลือกผู้สมัครเข้ารับการสรรหาที่เป็นผู้หญิงได้เนื่องจากติดขัดประเด็นที่มีการกำหนดสัดส่วนของหญิงและชายใกล้เคียงกัน หรือในกรณีที่มีผู้สมัครเข้ารับการสรรหาที่เป็นผู้ชายทั้งหมด หรือเป็นผู้หญิงทั้งหมดก็จะทำให้ไม่สามารถดำเนินการสรรหาต่อไปได้ เพราะฉะนั้น การบัญญัติในมาตรา ๓๓ (๓) ว่า “.. รวมตลอดทั้งคำนึงถึง การมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชาย ...” จะมีความหมายที่กว้างกว่า

๒. ประเด็นเกี่ยวกับ “ความหลากหลาย” และคำว่า “พหุสังคม”

ประเด็นเกี่ยวกับ “ความหลากหลาย” และคำว่า “พหุสังคม” ตามหลักการปารีส (Paris Principles) ถึงแม้จะไม่มีการบัญญัติคำว่า “ความหลากหลาย” ไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แต่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้นำหลักการดังกล่าวไปแปลงเป็นแนวทางในการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมไว้ในสองมาตราคือมาตรา ๔ ที่มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะมาเป็น กสม. ไว้หลายด้าน และมีการกำหนดความหลากหลายขององค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาในมาตรา ๑๑ โดยในส่วนของคำว่า “พหุสังคม” นั้น ที่ประชุมมีความเห็นว่าควรอพังการซึ่งแจงในการประชุมครั้งต่อไปจาก นายมนเทียร บุญตัน กรรมการวิสามัญ ซึ่งเป็นผู้เสนอ

ผลการพิจารณา

ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาความในมาตรา ๓๓ แล้ว เห็นควรให้ รอการพิจารณา

มาตรา ๒๐

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมได้พิจารณาว่าควรกำหนดให้ กสม. พ้นจากตำแหน่งในกรณีที่ไม่สามารถทำรายงานสถานการณ์อันกระทบหรือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรงตามมาตรา ๔๐ วรรคสองให้แล้วเสร็จทันเวลา นอกจากการพ้นจากตำแหน่งที่บัญญัติไว้ตามมาตรา ๒๐ (๔) ที่บัญญัติให้ กสม. พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๐ วรรคสาม หรือไม่ เนื่องจากความในมาตรา ๔๐ วรรคสอง ที่บัญญัติ

ว่า “ในกรณีที่มีสถานการณ์อันกระทบหรือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้นอย่างรุนแรงให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบแล้วจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยในเรื่องนี้เป็นการเฉพาะ เพื่อรายงานให้รัฐสภาและคณะกรรมการตีตราโดยเร็วพร้อมทั้งเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป” น่าจะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในการแก้ไขปัญหาหรือสถานการณ์ความขัดแย้งในกรณีที่มีสถานการณ์อันกระทบหรือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้นอย่างรุนแรงมากกว่าการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๐ วรรคสามซึ่งเป็นเรื่องการจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยประจำปี

ประเด็นดังกล่าวข้างต้น นายอรรถสิทธิ์ กันมล กรรมการวิสามัญ ในฐานะผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้แสดงความเห็นว่า สาเหตุที่ไม่มีการกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๐ วรรคสอง เนื่องจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนในแต่ละเหตุการณ์ยากที่จะระบุได้ว่าเหตุการณ์นั้นเริ่มเกิดขึ้นหรือสิ้นสุดเหตุการณ์ตั้งแต่ระยะเวลาใด เมื่อจุดเริ่มต้นในการที่จะนำมาสู่การพิจารณาความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของ กสม. จึงไม่ชัดเจนด้วย นอกจากนี้ การแสวงหาข้อเท็จจริงของ กสม. ในสถานการณ์อันกระทบหรือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้นอย่างรุนแรงนั้น อาจมีข้อจำกัด เช่น กรณีที่มีการถลายการชุมนุมและสถานการณ์ในขณะนั้นมีการประenschสถานการณ์ฉุกเฉิน จะทำให้ กสม. มีข้อจำกัดในการแสวงหาข้อเท็จจริง และถ้า กสม. ยังไม่มีความมั่นใจว่าข้อมูลที่ได้เป็นข้อเท็จจริง กสม. ก็จะไม่เผยแพร่ข้อมูลนั้นจนกว่าจะมั่นใจว่าข้อมูลนั้นเป็นข้อเท็จจริง ถ้ากำหนดให้ กสม. มีโทษโดยการต้องพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะถ้าไม่รายงานสถานการณ์อันกระทบหรือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้นอย่างรุนแรงตามมาตรา ๔๐ วรรคสอง ก็จะเป็นการกระทบกับหลักประกันความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของ กสม. ประกอบกับ กรณีที่มีเจตนารมณ์ที่แก้ไขปัญหาการถูกปรับลดสถานะ โดยการกำหนดให้ กสม. ต้องจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยประจำปีให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งในรายงานดังกล่าวอย่างน้อยจะต้องมีรายงานสถานการณ์อันกระทบหรือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้นอย่างรุนแรงตามมาตรา ๔๐ วรรคสองด้วย เพราฉะนั้น กรณีที่ จึงกำหนดเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเฉพาะในกรณีที่ กสม. จัดทำรายงานตามวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๐ ไม่แล้วเสร็จภายในกำหนด เวลาและการขยายเวลาที่กำหนดไว้ซึ่งมีการกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจน

ผลการพิจารณา

ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาความในมาตรา ๒๐ แล้ว เห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิม

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องนี้ ๆ

- ที่ประชุมกำหนดให้มีการประชุมครั้งต่อไปในวันพุธที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการพิจารณาฯ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๑

เมื่อที่ประชุมได้พิจารณาตามระเบียบวาระการประชุมมาเป็นเวลาพอสมควรแล้ว พลเรือเอก วัฒนา กีดผล ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้กล่าวขอบคุณกรรมการวิสามัญ และผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านแล้วกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๑๕ นาฬิกา

ว่าที่ ร.ต.ปัญญาณ์ แป้นจารัสอร์มี นิติกรปฏิบัติการ ผู้จัดทำบันทึก นายสารณธรรม ธรรมวงศ์ วิทยกรปฏิบัติการ ผู้จัดทำบันทึก นายเทียนชัย พันธ์เดช วิทยกรปฏิบัติการ ผู้จัดทำบันทึก นางเจมจรัส มงคลนา นิติกรปฏิบัติการ ตรวจ นายสุนทร อินทร์อ้อ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๕ ท่าน ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ได้รับรองบันทึกการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๐ วันอังคารที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๐ เมื่อวันพุธที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๐

พลเรือเอก

(วัฒนา กีดผล)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาเร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.

สถานที่บัญญัติแห่งชาติ